

Motieven van ouders voor het kiezen van fluoridevrije mondverzorgingsproducten, alternatieve keuzes om cariës risico te verlagen en begrip en ondersteuning vanuit de mondzorgprofessional

Arzu Celik & Nurcan Özkurt- Turkmen
Hogeschool Utrecht, Mondzorgkunde

Achtergrond

Inleiding:

Hedendaags komen wij binnen de tandheelkundig beroepenveld steeds vaker ouders tegen die geen fluoride bevattende mondverzorgingsproducten willen gebruiken voor zichzelf en hun kinderen (Yamamoto, Ando, Aida, Hirata, Arai, 2013). Fluoride zorgt ervoor dat het dentitie minder oplosbaar is tegen zuuraanvallen. Dit heeft een positieve effect op de preventie van cariësontwikkeling (Walsh, Worthington, Glenny, Marinho, & Jeronic, 2019).

Hoofdvraag:

Wat zijn motieven van ouders om te kiezen voor fluoridevrije mondverzorgingsproducten voor hun kinderen, worden er alternatieve keuzes gemaakt om het cariërisico te reduceren en is er volgens de ouders voldoende begrip en ondersteuning vanuit de mondzorgprofessional voor deze keuze?

Deelvragen:

Deelvraag 1: In welke mate zijn ouders die geen fluoride willen gebruiken voor hun kinderen op de hoogte van de positieve effecten van fluoride op het gebit?

Deelvraag 2: Waar zijn de motieven van niet-fluoride gebruikers op gebaseerd, waar komt de informatie vandaan en zijn dit wetenschappelijke bronnen?

Deelvraag 3: Nemen niet-fluoride gebruikers extra maatregelen om het risico op ontwikkeling van cariës op een andere manier te beperken?

Deelvraag 4: Welke ervaringen hebben niet-fluoride gebruikers met hun mondzorgprofessional als het gaat om de bespreekbaarheid van het onderwerp, begrip hiervoor en ondersteuning bij het beperken van het cariërisico zonder fluoride?

Doelstelling:

Kennis en inzicht te verkrijgen in de motieven van ouders die fluoride vrije mondverzorgingsproducten willen gebruiken voor hun kind(eren), te onderzoeken of niet- fluoride gebruikers alternatieve keuzes maken om het cariërisico te reduceren en of er voldoende begrip en ondersteuning is vanuit de mondzorgprofessional.

Resultaten

Demografische variabelen: Nagenoeg beschikken alle participanten over een hoge sociale economische status.

Kennis en overtuiging: Participanten waren wel overwegend op de hoogte van de positieve effecten van fluoride.

Morele overtuigingen: Redenen als ontstaan van alzheimer, giftig voor het lichaam, aantasting van de hersenen, slecht voor immuunsysteem en zenuwstelsel werden opgenoemd.

Informatie verstrekking/informatiebron: Informatie bronnen waren afkomstig vanuit de eigen-omgeving en het internet zoals Google, YouTube en Facebook.

Drie participanten hebben wetenschappelijke artikelen gebruikt. Bij doorvraag om de specifieke auteur kon hier geen antwoord op worden gegeven.

Maatregelen: Maatregelen welke opgenoemd werden waren zelfzorg, reductie van suiker consumptie en één keer in de week 'wel' gebruik te maken van fluoride-houdende tandpasta. In welke mate suiker gereduceerd werd kon dit niet duidelijk gemaakt worden

Visie mondzorgprofessional: Bij vier participanten was de mondzorgprofessional niet op de hoogte van hun keuze. Er is hier nooit naar gevraagd door de professional. Er werden geen aanvullende adviezen gegeven.

"Het uh nadelige effecten heeft en dan vooral met name op uh de gezondheid en dan vooral voor kinderen voor de hersenen van kleine kinderen en vooral tijdens uh tijdens hun ontwikkeling"(P3)

"Uh wij hebben een mama groepsapp. En uh volgens mij had ooit een van de moeders het onderwerp aangehaald dit maakte mij nieuwsgierig en ben ik gaan zoeken". (P6)

"Ja en uh de informatie die ik gebruik die heb ik vooral van uh ik ben bijvoorbeeld lid van facebookgroepen en daar delen wij dan op, maar ook wordt bijvoorbeeld ook wetenschappelijke uh bewijzen gedeeld". (P3)

Materiaal en Methode

Onderzoeksdesign:

-Kwalitatief beschrijvend onderzoek

Populatie:

-Doelgerichte steekproef
-Zes participanten die fluoride vrije mondverzorgingsproducten gebruiken
-Werving via Facebookpagina's gericht op ouders

Data verzameling en data analyse

-Interviews middels telefoongesprekken
-Interviewdraaiboek
-Letterlijke transcriptie
-Onafhankelijk data-analyse open, axiaal en selectief

Discussie en aanbeveling

-Pilot interview
-Membercheck
-Onafhankelijke data-analyse

-Kleine populatie
-Sneeuwbaaleffect
-Telefonisch-interview
-Ervaring interviewers

Aanbeveling beroepspraktijk:

Tijdens de intake vragen over fluoride gebruik om een goede samenwerking met de patiënt te optimaliseren

Aanbeveling vervolgonderzoek:

-Semigestructureerde face-to-face en-/of focusgroep interview zonder sneeuwbal methode met een grotere populatie.
-Verdere onderzoek naar hoeveelheid (%) niet fluoridegebruikers in Nederland.
-Verdere onderzoek naar de visie en handelen van mondzorgprofessionals hierover.

Conclusie

Angst voor gezondheidsproblemen is het belangrijkste motief voor het gebruik van fluoride-vrije producten ondanks dat ouders op de hoogte zijn van positieve effecten. Sociale omgeving en social media zijn de belangrijkste informatiebronnen en geen van de participanten kon een wetenschappelijke bron aandragen. Hoewel ouders bewuster bezig zijn met mondzorg, schiet de kennis over risicofactoren te kort. De mondzorgprofessional kan hier een belangrijke rol spelen, maar is meestal niet op de hoogte of gaat hier onvoldoende op in.

Referenties

- Yamamoto, Ando, Aida, Hirata, & Arai, (2013).
- Walsh, Worthington, Glenny, Marinho, & Jeronic, (2019).